

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรม ด้านการครองตน การครองคนและการครองงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 471 คน จำแนกตามสถานภาพ ดังนี้ ผู้บริหาร 157 คน ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 157 คน และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 157 คน รวมทั้งสิ้น 471 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ผู้บริหาร (คน)	ผู้แทนครูใน คณะกรรมการ สถานศึกษา (คน)	ประธาน คณะกรรมการ สถานศึกษา (คน)	รวม (คน)
โกสุมพิสัย	78	78	78	234
เขียงยืน	43	43	43	129
กุฉีกรัง	23	23	23	69
ชื่นชม	13	13	13	39
รวม	157	157	157	471

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมด้านการครองคน การครองตน และการครองงาน ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และแบบสอบถามปลายเปิด ที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งประเด็นออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้าน การครองงาน ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการครองตน ครองคน และ การครองงาน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการ ครองตน การครองคน และการครองงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตัวอย่าง

0. สถานภาพ

() ผู้บริหาร

() ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

() ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

แบบสอบถามวัดพฤติกรรมด้านการครองตน การครองตน และการครองงาน ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 เป็นลักษณะแบบสอบถามการปฏิบัติตน 3 ด้าน ด้านครองตน ครองคน และครองงาน จำนวน 60 ข้อ และเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก ดังนี้

5 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด/ไม่ได้ปฏิบัติ

ตัวอย่าง

ข้อ	พฤติกรรมของครู	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
0	มีความขยัน หมั่นเพียร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และปัญหาในการทำงาน		/			
00	มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป ไม่เบียดเบียนผู้อื่น	/				

3. วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านการครองตน ครองคน ครองงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เพื่อนำมาปรับปรุงใช้ตามความเหมาะสม

2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารของล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543 : 183 - 186)หนังสือการวัดผลการศึกษา ของสมนึก กัททิษฐี (2544 : 36 - 42) และหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 66 - 74)

3. สร้างแบบสอบถามวัดพฤติกรรมด้านการครองตน ครองคน ครองงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 90 ข้อ ประกอบด้วยแบบสอบถามวัดพฤติกรรมด้านการครองตน จำนวน 30 ข้อ ด้านการครองคน จำนวน 30 ข้อ และด้านการครองงาน จำนวน 30 ข้อ โดยศึกษามาจากแผนพัฒนาตนเองสำหรับครู (ID Plan) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. 2549 : 5-9)

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Context Validity) ภาษาที่ใช้ และประเมินความถูกต้อง และนำมาหาค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Index of Consistency : IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ การพิจารณา

เห็นว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน	+ 1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
เห็นว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	- 1

และผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบมีจำนวน 5 ท่าน ดังนี้

4.1 นางอมร จักรบุตร ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) นักวิชาการศึกษาลำปาง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

4.2 นางชนพร กองทอง ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) นักวิชาการศึกษาลำปาง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

4.3 นางสาวนงครัก ไทธานี กศ.ม. (วัดผลทางการศึกษา) ครูชำนาญการโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

นำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.66 – 1.00 (ภาคผนวก ข) โดยผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข คำถามบางข้อใช้ภาษากำกวม พิมพ์ไม่ชัดเจน

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ จากนั้น นำไปทดลองใช้ (Try out) กับ ผู้บริหาร ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย รวม 50 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้วิธีการหาความสัมพันธ์หรือการหาค่าความสอดคล้องระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ หรือ Item Total Correlation แล้วตรวจสอบนัยสำคัญทางสถิติสหสัมพันธ์อย่างง่าย (r_{xy}) ถ้าคะแนนจากการตอบข้อคำถามในแต่ละข้อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีค่าอำนาจจำแนก (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2552 : 111-114) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) สูงกว่าค่าเกณฑ์ หรือ ค่าวิกฤติ โดยคัดจากแบบทดสอบจาก 90 ข้อ เหลือจำนวน 60 ข้อ แล้วหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาดและคณะ. 2552 : 101-102) ได้ค่าเท่ากับ .9729

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกแล้ว จำนวน 60 ข้อ ไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 157 โรงเรียน

2. มอบแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ให้กับผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 157 โรงเรียน

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้คืนจากกลุ่มเป้าหมายยังไม่ครบตามจำนวน ผู้วิจัยจึงได้ติดตามรวบรวมแบบสอบถามอีกครั้ง เมื่อได้แบบสอบถามครบตามจำนวนแล้วนำไปดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยของแบบสอบถามแต่ละฉบับ และคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ไว้สำหรับนำมาวิเคราะห์ต่อไป

4.2 นำแบบสอบถาม มาตรวจและให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อตามเกณฑ์ของแต่ละข้อตามระดับการปฏิบัติ ได้กำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

พฤติกรรมการปฏิบัติของครู	ให้น้ำหนักคะแนนพฤติกรรม
ปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด	5
ปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก	4
ปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง	3
ปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย	2
ปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด/ไม่ได้ปฏิบัติ	1

4.3 นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมด้านการครองตน ครองคน และครองงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวม และรายด้าน ที่ได้มาเปรียบเทียบเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	ปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	ปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	ปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.50	ปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	ปฏิบัติน้อยที่สุด

4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านการครองตน ครองคน และครองงานของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ระหว่าง ผู้บริหาร ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (One way ANOVA) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 116) และหากพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe)

4.5 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนด้านการครองตน ครองคน และครองงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยหาค่าความถี่และร้อยละ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย

5.1.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

5.1.2 ค่าเฉลี่ย มีสูตรคำนวณ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

5.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีสูตรคำนวณ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106 - 107)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียน

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ประกอบด้วย

5.2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ใช้สูตรค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2552 : 107)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน Index of Consistency
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

5.2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Total Correlation) มีสูตรคำนวณ ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2552 : 111 - 114)

$$r_{XY} = \frac{N\sum X_i Y - \sum X_i \sum Y}{\sqrt{[N\sum X_i^2 - (\sum X_i)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{XY} แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 X_i แทน ชุดของคะแนนจากข้อคำถามแต่ละข้อ
 Y แทน ชุดของคะแนนรวมจากข้อคำถามทุกข้อ ที่ตัดข้อที่ X_i

ออกแล้ว

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์

5.2.3 การหาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) มีสูตร
คำนวณ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาดและคณะ. 2552 : 101 - 102)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
	n	แทน	จำนวนข้อแบบประเมิน
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

5.3 สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านการครองตน ครองคน และครองงาน
ของครู โดยใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) (บุญชม ศรีสะอาด.
2545 : 116) และหากพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดย
วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe) โดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณานัยสำคัญ

MS_b แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
(Mean square between groups)

MS_w แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม
(Mean square within groups)